

Strasbourg, 20 April 2020

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Declarație

a Comitetului părților la Convenția Consiliului Europei privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și violenței domestice (Convenția de la Istanbul) privind punerea în aplicare a convenției în timpul pandemiei COVID-19

Comitetul părților la Convenția de la Istanbul,

Recunoscând provocările cu care se confruntă statele membre ale Consiliului Europei pentru a-și proteja populațiile de amenințarea pandemiei COVID-19,

Observând că violența împotriva femeilor și fetelor, precum și violența în familie, tind să crească în perioadele de criză și că datele emergente arată o creștere alarmantă a numărului de cazuri raportate de anumite tipuri de astfel de violențe la nivel mondial și în numeroase state membre ale Consiliului Europei,

Conștienți de impactul potențial pe care îl pot avea măsurile luate ca răspuns la criza actuală, în special politicile de izolare și închisoare, în ceea ce privește creșterea riscului de expunere a femeilor și a fetelor la toate formele de violență bazată pe gen, inclusiv violență sexuală, violența în familie și în numele așa-numitei onoare,

Conștienți de faptul că un astfel de risc este deosebit de mare pentru femeile și fetele aparținând grupurilor dezavantajate și / sau cu risc de discriminare multiplă, în special în funcție de originea lor socială sau etnică / națională, cum ar fi de exemplu femeile cu dizabilități, femeile în prostituție, femeile în vârstă, femei migrante și care solicită azil,

Reamintind importanța promovării răspunsurilor coordonate și holistice la provocările comune, care sunt în conformitate cu valorile și standardele Consiliului Europei, bazate pe respectarea statului de drept, a democrației și a standardelor de drepturi ale omului din cadrul Organizației,

Dorind să ofere îndrumări statelor părți și altor state în sprijinul eforturilor lor de a continua să prevină și să combată violența împotriva femeilor și violența în familie, în condiții atât de dificile,

După consultarea și căutarea expertizei Grupului de experți în acțiunea împotriva violenței împotriva femeilor și violenței domestice (GREVIO):

- **reamintește** că principiile și cerințele Convenției de la Istanbul oferă un cadru pentru conceperea și punerea în aplicare a măsurilor pentru asigurarea egalității între femei și bărbați și pentru combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice, care se aplică în orice

moment și are o importanță suplimentară în condițiile actuale de urgență publică cauzată de izbucnirea COVID-19;

- **subliniază** obligația statelor părți la Convenția de la Istanbul de a-și exercita diligența cuvenită pentru a preveni, a investiga, a pedepsi și a repara actele de violență reglementate în aceasta, în conformitate cu obligațiile care le revin în temeiul Convenției europene pentru drepturile omului;

- **salută** abordarea acelor state care caută modalități inovatoare de a-și adapta răspunsurile instituționale la violență în lumina contextului actual și invită statele părți să își respecte angajamentele în temeiul Convenției de la Istanbul și să consolideze măsurile luate în acest scop;

- **atrage atenția** statelor părți asupra selectării dispozițiilor Convenției de la Istanbul din anexa la prezenta declarație, care oferă exemple de acțiuni și măsuri posibile de luat în timp ce se confruntă cu pandemia;

- **recunoaște** necesitatea de a continua schimburi și cooperare între membrii și observatorii Comitetului pentru a aborda impactul pe termen lung și orice retragere a crizei în curs de desfășurare a victimelor violenței împotriva femeilor și violenței domestice, asigurând în același timp respectarea deplină a principiilor și cerințele Convenției de la Istanbul și garantarea unei abordări centrate pe victime și bazate pe drepturile omului la o astfel de violență.

ANEXĂ

Posibile acțiuni și măsuri de luat în timpul Pandemiei COVID-19 în conformitate cu dispozițiile selectate ale Convenției de la Istanbul

POLITICI INTEGRATE

• **Articolul 6 (Politici sensibile la gen):** Statele părți ar trebui să se străduiască să includă o perspectivă de gen atunci când elaborează și pun în aplicare strategii de combatere a pandemiei COVID-19. Aceasta ar presupune evaluarea impactului potențial al măsurilor luate asupra femeilor și fetelor și a expunerii acestora la riscul diferitelor forme de violență bazată pe gen, cum ar fi partenerul intim și violența în familie, urmărirea, hărțuirea sexuală, căsătoria forțată și violența sexuală, inclusiv violența facilitată de tehnologie, precum și impactul potențial asupra copiilor care asistă la astfel de violențe.

• **Articolul 7 (Politici cuprinzătoare și coordonate):** statele părți ar trebui, în măsura posibilului, să mențină și să consolideze mecanisme interinstituționale de coordonare în elaborarea și punerea în aplicare a politicilor de combatere a violenței împotriva femeilor în timpul pandemiei. Procesele cu mai multe părți interesate care implică toți actorii relevanți, inclusiv organizațiile societății civile și organizațiile pentru drepturile femeilor, pot ajuta autoritățile naționale, regionale și locale în evaluarea realităților și nevoilor victimelor; ele pot servi în continuare pentru a măsura nivelurile de capacitate ale furnizorilor de servicii și a determina dacă serviciile necesită mijloace suplimentare. De exemplu, adăposturile care aplică scheme de distanțare și oferă carantină pentru victimele infectate sunt susceptibile de a suferi deficiențe în locurile disponibile.

• **Articolul 8 (Resurse financiare) și Articolul 9 (Organizații neguvernamentale și societatea civilă):** În lumina circumstanțelor menționate mai sus, statele părți ar trebui să ia în considerare dacă resursele financiare și umane alocate furnizării de servicii, inclusiv serviciile prestate de ONG-uri,

continuă să fie adecvate sau trebuie consolidate pentru a răspunde situației actuale.

• **Articolul 11 (Colectarea și cercetarea datelor):** Colectarea de date, inclusiv datele administrative și datele înregistrate de serviciile de asistență de specialitate, cum ar fi liniile de asistență, poate servi la urmărirea tendințelor și a eventualelor creșteri în cererile de ajutor ale victimelor. Datele continuă să ofere cunoștințe factuale esențiale pentru a asigura măsurile în vigoare pentru a preveni și combate violența împotriva femeilor și sunt aliniate la nevoile în curs de dezvoltare în timpul pandemiei și să tragă lecții pentru viitor.

PREVENIREA

• **Articolul 12 (Obligații generale) și articolul 13 (Conștientizare):** Statele părți ar trebui să ia în considerare luarea de măsuri, cum ar fi comunicate de presă, televiziune, radio sau campanii de social media, destinate să sensibilizeze publicul larg cu privire la riscul crescut de violență asupra femeilor și fetelor în timpul pandemiei și diseminarea cât mai largă a informațiilor despre posibile căi în care victimele pot primi ajutor. Eforturile ar putea include distribuirea materialelor informaționale existente, cum ar fi broșuri și pliante, în locuri care nu sunt afectate de restricțiile actuale, cum ar fi supermarketurile și farmaciile. Punerea la dispoziție a informațiilor în diferite limbi ar putea fi instrumentală pentru a ajunge la grupuri de femei deosebit de vulnerabile.

• **Articolul 15 (Instruirea profesioniștilor):** statele părți ar trebui să ia în considerare luarea de măsuri pentru a sensibiliza funcționarii publici de stat și publici care operează în sectoare critice (sănătate, justiție, aplicarea legii, de exemplu) cu privire la impactul potențial al unor măsuri precum distanțarea socială, blocarea sau actualizări și, în general, consecințele economice și sociale ale crizei asupra femeilor și copiilor care trăiesc într-o relație violentă și / sau mediul de acasă. Autoritățile ar putea, de asemenea, să încurajeze profesioniștii, precum avocații și personalul care operează în servicii de sprijin pentru victime, să promoveze și să se angajeze în formare, bazându-se pe resursele de formare existente (tutoriale online, webinarii și module de instruire) dezvoltate atât la nivel național cât și internațional (de exemplu , cursul online pentru Educația Drepturilor Omului pentru profesioniști legali (HELP), despre violența împotriva femeilor și violența în familie, care a fost dezvoltat de Consiliul Europei) *.

• **Articolul 16 (Programele de intervenție și tratament preventiv):** guvernele ar trebui să ia în considerare și publicitatea programelor pentru agresori în care bărbații violenți pot solicita asistență. Programele disponibile online și / sau prin intermediul liniilor de asistență telefonică ar putea fi deosebit de potrivite în baza ordinilor curente pentru a practica distanțarea socială.

• **Articolul 17 (Participarea sectorului privat și mass-media):** centrele media ar putea fi încurajate să se asocieze cu autoritățile naționale și locale pentru a intensifica raportarea cu privire la modul în care pandemia agravează riscurile de violență pentru femei și fete și unde / cum pot găsi ajutor.

* <https://rm.coe.int/help-course-in-brief/168076c9b5>

PROTECȚIE

• **Articolul 19 (Informații):** Pentru victimele violenței care se autoizolează și / sau trăiesc cu partenerii / membrii familiei abuzive, accesul la informații despre serviciile de asistență disponibile și măsurile legale este probabil să fie o problemă. Pentru a proteja dreptul victimelor de acces la informații, statele părți ar trebui să dezvolte campanii de informare țintite.

• **Articolul 20 (servicii de asistență generală), articolul 22 (servicii de asistență specializate), articolul 23 (adăposturi) și articolul 24 (linii de asistență telefonică):** statele părți ar trebui să considere calificarea drept „esențiale” și / sau să garanteze continuitatea serviciilor de asistență de specialitate generală pentru victimele tuturor formelor de violență care intră sub incidența convenției, precum și servicii de protecție și asistență pentru martorii copii, asigurând în același timp că serviciile respectă liniile directoare de securitate aplicabile. Acest lucru ar putea presupune luarea de măsuri suplimentare pentru ajustarea capacității structurilor de asistență existente, inclusiv adăposturile și liniile de asistență telefonică, la nevoile emergente, precum și dezvoltarea unor modalități alternative de furnizare a serviciilor, de exemplu prin elaborare de linii de helpline cu sisteme de chat și platforme de consiliere care oferă suport social și psihologic și asistență victimelor online și prin mijloace tehnologice. De asemenea, trebuie acordată atenție necesității de sprijin financiar de care vor depinde multe femei după ce se vor muta la un adăpost pentru victimele violenței. În ceea ce privește grupurile de femei deosebit de vulnerabile, cum ar fi azilul în căutarea și femei refugiate, ar trebui depuse eforturi speciale pentru a le asigura accesul la informații și servicii de sprijin pentru orice experiență de violență în unitățile de primire.

URMARIREA PENALĂ

• **Articolul 49 (Obligații generale):** raportarea infracțiunilor trebuie să fie asigurată pentru a permite victimelor violenței împotriva femeilor să depună plângere. Exemple de soluții online pentru raportarea infracțiunilor precum violul există deja și pot fi examinate în continuare. De asemenea, ar trebui furnizate noi canale pentru ca femeile să raporteze violența. O inițiativă de acest gen a fost încurajarea utilizării cuvintelor de cod în farmacii pentru ca victimele să raporteze violența intimă a partenerului și / sau violența în familie în timpul perioadei de restricție. În îndeplinirea acestui obiectiv, statele trebuie să țină cont de cerința ca informațiile să fie furnizate într-o formă și un limbaj pe care victimele le înțeleg, acordând atenție nevoilor specifice ale diferitelor grupuri de femei și, în special, cele mai vulnerabile și greu accesibile victime.

• **Articolul 50 (Răspuns imediat, prevenire și protecție):** În timp ce în multe țări, situația de urgență a determinat încetinirea activităților instanțelor și amânarea audierilor judecătorești ne urgente, siguranța victimei și a copiilor ei ar trebui să rămână o prioritate de îngrijorare pentru agențiile de aplicare a legii și autoritățile judiciare. În consecință, părțile statului rămân obligate de datoria lor de a oferi victimelor o protecție adecvată și imediată împotriva riscului de vătămare.

• **Articolul 51 (Evaluarea riscurilor și gestionarea riscurilor):** În condițiile pandemiei, este esențial să se continue evaluarea gravității situațiilor victimelor și a riscului de violență repetată. În măsura posibilului și a măsurilor de precauție prevăzute pentru prevenirea contagiunii sunt în vigoare, reținerea preventivă ar trebui să rămână opțiunea preferată în cazurile cu risc ridicat. În cazul în care se recurge la o alternativă la privarea de libertate a agresorului și la detențiile preventive ca urmare a pandemiei, acestea nu ar trebui luate fără a informa victima și fără a evalua consecințele acesteia asupra siguranței victimei.

• **Articolul 52 (ordine de restricționare de urgență) și articolul 53 (ordine de restricționare sau protecție):** ca parte a eforturilor lor de a asigura gestionarea adecvată a riscurilor, statele părți ar trebui să continue să ofere victimelor acces la ordinele de restricționare, restricție și protecție de urgență.